

Instagram poëzie

Tijdens deze les gaan de leerlingen ervaren dat poëzie door de tijd heen is veranderd en welke rol Instagram daarin speelt. Ze verdiepen zich in moderne poëzie, leren diverse hedendaagse dichters kennen en gaan zelf aan de slag met dichtkunst door een gedicht te herschrijven tot een Instagram post. Totale duur: 1 lesuur.

LESOPBOUW

- Introductie: Kennis maken met diverse hedendaagse dichters die bekend zijn via Instagram. (10 min.)
- Verdieping: Wat is hedendaagse poëzie en wat spreekt de leerlingen daarin aan? (10 min.)
- Doen: De leerlingen maken een Instagram post van een gedicht dat hen aanspreekt. (25 min.)
- Afronding: Reflecteren op eigen werk en Instagram poëzie. (10 min.)

VOORBEREIDING & BENODIGDHEDEN

Van tevoren kun je een aantal dingen doen:

- Lees de handleiding en lesbrief.
- Digibord met internetverbinding: klik door de slides voor op het digibord.
- Print de lesbrief voor elke leerling.
- Kies een dichter of thema uit waarmee de leerlingen aan de slag kunnen gaan. Kies hiervoor een 'analoge' dichter, bijvoorbeeld P. C. Hooft, Piet Paaltjes, Toon Tellegen of Annie M. G. Schmidt, of een thema zoals [4 en 5 mei](#), dieren, liefde of afscheid.

DIFFERENTIATIE

Tijdens deze les maken de leerlingen van een bestaand gedicht een Instagram poëzie post. De leerlingen kunnen ook ter vervanging van of als toevoeging op deze opdracht zelf een kort gedicht schrijven dat ze tot Instagram post maken. Hierbij zoeken ze zowel de woorden voor een kort gedicht als een manier waarop zij hun gedicht willen visualiseren. Houd in dat geval rekening met een langere lesduur.

BURGERSCHAP

In deze les staat de pijler 'identiteit' centraal waarbij de focus ligt op het ontwikkelen van de houding 'Reflecteren op de eigen opvattingen en gedragingen in relatie tot algemeen aanvaarde waarden en normen' (leerdoel 9 leerplankader SLO burgerschap onderwijs en mensenrechteneducatie). De leerlingen onderzoeken hun eigen voorkeur voor een bepaalde Instagram post en hoe deze in relatie staat tot likes en reacties.

Het onderdeel Burgerschap in de Digi-doener is gebaseerd op het Vakportaal burgerschap van SLO. SLO onderscheidt drie domeinen van burgerschapsonderwijs: democratie, participatie en identiteit. Vanuit dit perspectief werken we aan burgerschap in de Digi-doeners, meer informatie vind je [hier](#).

ETHIEK

In deze les staat het volgende ethische vraagstuk centraal: Is iets wel echt poëzie als het op Instagram staat?

DOEL VAN DE LES

Domein curriculum 2021	Leerdoelen digitale vaardigheden	Kerdoelen	21st century skills
1 De werking en het (creatieve) gebruik van digitale technologie DG3.1 Interactie en creatie met digitale technologie.	1 Mediawijsheid De leerling is zich bewust van de steeds belangrijkere rol van (digitale) media in de samenleving.	1 Nederlands De leerling leert in schriftelijke en digitale bronnen informatie te zoeken, deze informatie te ordenen en te beoordelen op waarde voor hemzelf en anderen.	1 Kritisch denken
2 Digitale communicatie & samenwerking DG4.2 Digitale communicatie.	2 Mediawijsheid De leerling beseft dat het format van de mediaboodschap de inhoud die wordt overgedragen bepaalt.	2 Nederlands De leerling leert verhalen, gedichten en informatieve teksten te lezen die aan zijn belangstelling tegemoet komen en zijn belevingswereld uitbreiden.	2 Creatief denken

INTRODUCTIE

Openingslide

Slide 1, Klassikaal

Vertel: Poëzie is op veel meer plekken te vinden dan alleen in een boek. Wie leest er wel eens gedichten? (Laat de leerlingen de poll beantwoorden op hun device.)

Slide 2, Klassikaal

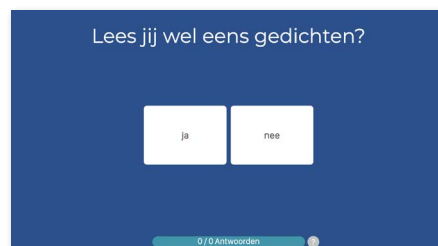
Laat de leerlingen via hun device in één woord invullen wat zij van poëzie vinden. Bespreek de woordwolk klassikaal. Welke woorden komen vaker terug? Wat valt op? Vraag de leerlingen waar zij wel eens poëzie zijn tegengekomen. Bij de volgende slide zoom je in op twee mogelijke antwoorden.

Slide 3, Klassikaal

Bekijk de foto van het gedicht op het gebouw. Vraag de leerlingen hun hand op te steken als ze zoiets wel eens hebben gezien. Bekijk de Instagram post van Lars van de Werf en lees het gedicht voor. Vraag de leerlingen hun hand op te steken als ze wel eens poëzie zijn tegengekomen op social media. Bespreek met de leerlingen of ze poëzie eigenlijk vaker tegengekomen dan ze dachten.

Slide 4, Klassikaal

Bekijk [de video](#) met een spoken word performance van Derek Otte samen met de leerlingen (tot 0:37). Vraag de leerlingen om hun hand op te steken als ze wel eens van spoken word gehoord hebben. Vertel: Ook spoken word is een vorm van poëzie. De term 'spoken word' vertelt het al een beetje: het gaat om het gesproken woord. Bij spoken word ligt de nadruk op de voordracht. Waar je 'gewone' poëzie zelf moet lezen en zelf het tempo en het ritme bepaalt, wordt bij spoken word dit door de artiest gedaan. Bij spoken word gaat het vaak over maatschappelijke thema's en wordt de poëzie op een begrijpelijke manier voorgedragen. Hierbij zijn mimiek, fysieke dynamiek zoals handgebaren, ritme en timing erg belangrijk.

VERDIEPING

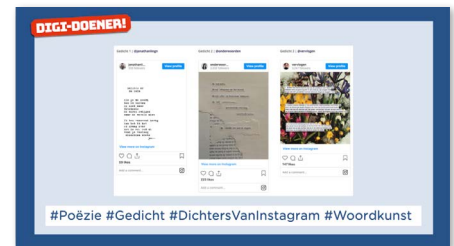
Slide 5, Klassikaal

 Bekijk [de video](#) van literatuurwetenschapper Kila van der Starre samen met de leerlingen. Laat de leerlingen daarna de eerste opdracht van de lesbrief doen en hun antwoorden in tweetallen bespreken. Zit er een verschil in hun antwoorden?

Slide 6, Individueel

Vertel: Gedichten zijn naast tekstueel ook heel visueel. De lay-out is erg belangrijk voor de betekenis van het gedicht. Daarom werkt een medium als Instagram goed, terwijl je in eerste instantie zou kunnen denken dat er weinig plek is voor tekst omdat dit een app is voor foto's en video's. Instagram dichters letten bij hun gedicht extra op het visuele aspect. Ze denken na over lettertypes, achtergrond, tekeningen, fotografie en kleuren.

Laat de leerlingen zelf op Instagram op zoek gaan naar Instagram poëzie. Hierbij kunnen ze gebruik maken van de hashtags op de slide. Laat ze vijf minuten onderzoeken wat ze mooi vinden en wat hen aanspreekt. Leg uit dat ze ook een post kunnen opslaan aan de hand van het symbool dat op een boekenlegger lijkt, rechtsonderin. Wijs het symbool aan op de slide.

DOEN

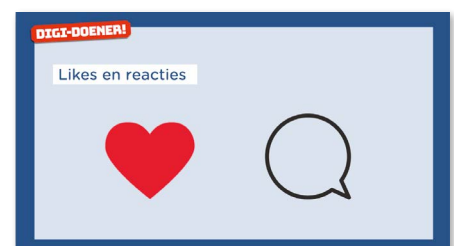
Slide 7, Individueel

De leerlingen gaan nu twintig minuten zelfstandig aan de slag met opdracht 2 t/m 4 uit de lesbrief. Geef ze het thema of de dichter die je hebt uitgekozen. De leerlingen gebruiken hun device om op Google te zoeken naar een gedicht of enkele regels uit een gedicht die ze zullen verwerken tot Instagram post. Je kunt het de leerlingen ook makkelijker maken door zelf een gedicht te kiezen, waarbij de leerlingen de ruimte hebben om enkele regels uit te kiezen om te gebruiken bij de opdrachten.

Slide 8, Klassikaal

 Laat de leerlingen hun papieren of digitale Instagram post op hun (lege) tafel leggen. Het is tijd voor een 'analoge' scrol sessie waarbij iedereen snel alle Instagram posts kan bekijken. De leerlingen knippen de hartjes en tekstballonnetjes uit (uit de lesbrief) en delen deze uit aan de posts die verspreid liggen door de klas. Daarbij vullen ze een reactie in in het tekstballonnetje. Geef de leerlingen hier een paar minuten voor.

Bespreek daarna klassikaal welke post de meeste likes heeft en waarom. Vraag de leerlingen of een hartje of reactie alleen iets zegt over de kwaliteit van het gedicht of dat het met meer te maken heeft. Mogelijk beginnen zij over populariteit, bereik en volgers. Vraag de leerlingen waarom zij een post een like geven. Zegt dat iets over de kwaliteit van de inhoud van de post? Wat vinden de leerlingen hiervan? Er zijn goede of foute antwoorden. De leerlingen krijgen een inzicht in de oorzaak en het effect van het geven van een like of reactie.

AFRONDING

Slide 9, Individueel

 De leerlingen vullen zelfstandig de laatste opdracht van de lesbrief in. Sluit de les af met een kort gesprek over de waarde van poëzie en welke rol Instagram hierin kan spelen. De leerlingen zijn in deze les bewuster geworden van de steeds belangrijkere rol van media in de samenleving en dat poëzie dus niet ouderwets hoeft te zijn. Daarnaast hebben ze geoefend met het overbrengen van een boodschap door middel van Instagram. Ook hebben ze in de klas het sociale effect ondervonden van het uitdelen van likes en reacties. In de laatste opdracht moeten de leerlingen aangeven of iets wel echt poëzie is als het op Instagram staat. Bespreek met de klas waarom wel of niet.

